C/2025/6772

23.12.2025

DEN EUROPÆISKE CENTRALBANKS UDTALELSE

af 18. november 2025

om et forslag til en pakke om finanspolitisk forenkling, der indeholder målrettede ændringer af visse EU-regler for økonomisk styring

(CON/2025/37)

(C/2025/6772)

Indledning og retsgrundlag

Den 17. og 22. oktober 2025 modtog Den Europæiske Centralbank (ECB) anmodninger fra henholdsvis Rådet for Den Europæiske Union og Europa-Parlamentet om en udtalelse om a) et forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af forordning (EU) nr. 1173/2011 og (EU) nr. 473/2013 for så vidt angår tilpasning til EU's ramme for økonomisk styring og yderligere forenkling af denne ramme ([1]) (herefter »forordningsforslaget om ændring af forordning (EU) nr. 1173/2011 og (EU) nr. 473/2013«) og b) et forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af forordning (EU) nr. 472/2013 for så vidt angår den økonomiske og budgetmæssige overvågning af medlemsstater i euroområdet, der har eller er truet af alvorlige vanskeligheder med hensyn til deres finansielle stabilitet ([2]) (herefter »forordningsforslaget om ændring af forordning (EU) nr. 472/2013«).

Desuden modtog ECB den 17. oktober 2025 en anmodning fra Rådet for Den Europæiske Union om en udtalelse om forslag til Rådets forordning om ændring af Rådets forordning (EF) nr. 332/2002 for så vidt angår finansieringsmetoden og anvendelsen af en diversificeret finansieringsstrategi ([3]) (herefter »forordningsforslaget om ændring af forordning (EF) nr. 332/2002«, og sammen med forordningsforslaget om ændring af forordning (EU) nr. 1173/2011 og (EU) nr. 473/2013 og forordningsforslaget om ændring af forordning (EU) nr. 472/2013 »forordningsforslagene«).

ECB's kompetence til at afgive udtalelse fremgår af artikel 127, stk. 4, og artikel 282, stk. 5, i Traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, da forordningsforslagene berører Det Europæiske System af Centralbankers hovedmål om at bevare prisstabilitet, som fremgår af traktatens artikel 127, stk. 1, og artikel 282, stk. 2, samt af artikel 2 i statutten for Det Europæiske System af Centralbanker. I overensstemmelse med artikel 17.5, første punktum, i forretningsordenen for Den Europæiske Centralbank er denne udtalelse vedtaget af ECB's Styrelsesråd.

1. Generelle bemærkninger

1.1. ECB glæder sig over forordningsforslagene, som omfatter nødvendige og målrettede ændringer af visse EU-regler for økonomisk styring, der er specifikke for euroområdet. Ændringerne har til formål at sikre, at sidstnævnte tilpasses den omfattende reform af Unionens økonomiske styring for hele Unionen, der blev vedtaget i april 2024 ([4]). De elementer i Unionens økonomiske styring, der er specifikke for euroområdet, og som er omfattet af forordningsforslagene, var ikke medtaget i denne omfattende reform og bør derfor bringes i overensstemmelse hermed. Forordningsforslagene har også til formål at reducere rapporteringskravene for medlemsstaterne, herunder at undgå dobbeltrapportering.

([1]) COM(2025) 591 final.
([2]) COM(2025) 593 final.
([3]) COM(2025) 595 final.
([4]) Omfatter Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/1263 af 29. april 2024 om effektiv samordning af de økonomiske politikker og om multilateral budgetovervågning samt om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 1466/97 (EUT L, 2024/1263 af 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj), Rådets forordning (EU) 2024/1264 af 29. april 2024 om ændring af forordning (EF) nr. 1467/97 om fremskyndelse og afklaring af gennemførelsen af proceduren i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud (EUT L, 2024/1264 af 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj) and Rådets direktiv (EU) 2024/1265 af 29. april 2024 om ændring af direktiv 2011/85/EU om krav til medlemsstaternes budgetmæssige rammer (EUT L, 2024/1265 af 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj.

1.2. Mere specifikt indebærer forordningsforslagene bl.a. følgende ændringer for at sikre tilpasning til 2024-reformen: a) fælles bestemmelser om overvågning og evaluering af udkast til budgetplaner og sikring af korrektion af uforholdsmæssigt store underskud i medlemsstaterne i euroområdet, b) sanktioner for euroområdets medlemsstaters manglende overholdelse af reglerne for økonomisk styring og c) bestemmelser om skærpet overvågning af medlemsstater i euroområdet, der har eller er truet af alvorlige vanskeligheder hvad angår deres finansielle stabilitet eller modtager finansiel bistand, og overvåges efter programgennemførelsen. Denne tilpasning vil bidrage til robustheden af Unionens økonomiske styring generelt. Som allerede anført i ECB's udtalelse om denne reform er en solid EU-ramme for samordning og overvågning af den økonomiske politik og finanspolitikken i Unionens, medlemsstaternes og navnlig euroområdets indgående og overvældende interesse ([5]).

1.3. En præcisering og forenkling af procedurerne og rapporteringsforpligtelserne som fastsat i forordningsforslagene vil også forbedre effektiviteten af den økonomiske og finanspolitiske overvågning og mindske rapporteringsbyrden for medlemsstaterne.

1.4. Hvad navnlig angår skærpet overvågning glæder ECB sig over præciseringen af, at dens anvendelse på en medlemsstat i euroområdet, der modtager forebyggende finansiel bistand, udtrykkeligt er knyttet til en sådan forebyggende finansiel bistand, der kræver, at medlemsstaten vedtager nye politiske foranstaltninger. Dette vil være tilfældet, uanset om den forebyggende finansielle bistand ydes under en kreditlinje med skærpede betingelser under den europæiske stabilitetsmekanisme (ESM), som i sig selv omfatter et sådant krav om vedtagelse af nye politiske foranstaltninger, eller under et andet instrument til forebyggende finansiel bistand ([6]). Denne præcisering vil udelukke medlemsstater i euroområdet, der modtager forebyggende finansiel bistand, og som ikke har behov for nye politiske foranstaltninger, fra anvendelsen af skærpet overvågning. Med henblik på eventuelle fremtidige instrumenter til forebyggende finansiel bistand under ESM vil Kommissionen desuden vurdere, om det i sidste ende er berettiget at anvende skærpet overvågning. ECB glæder sig over denne systematisering af anvendelsen eller udelukkelsen af skærpet overvågning af medlemsstater i euroområdet, der modtager forebyggende finansiel bistand. ECB glæder sig også over, at forordningsforslagene præciserer formålet med og omfanget af overvågningen efter programgennemførelsen og forenkler den, samtidig med at der opretholdes en effektiv vurdering af tilbagebetalingsrisici.

1.5. Endelig tilpasser forordningsforslagene også de finansieringsordninger, der understøtter Unionens finansielle bistand til medlemsstater uden for euroområdet, som har problemer med betalingsbalancen, til Unionens gældende samlede diversificerede finansieringsstrategi, hvilket ECB også glæder sig over.

2. **Specifikke bemærkninger**

2.1. *Forslag til forordning om ændring af forordning (EU) nr. 1173/2011 og (EU) nr. 473/2013*

ECB glæder sig over de foreslåede ændringer af forordning (EU) nr. 1173/2011 og (EU) nr. 473/2013, idet de har til formål at sikre tilpasningen af disse forordninger til bestemmelserne og den overordnede logik og tilgang i Unionens reformerede ramme for økonomisk styring. Sikring af sammenhæng på tværs af de forskellige forordninger, som Unionens ramme for økonomisk styring består af, vil bidrage til større klarhed og gennemsigtighed, som er afgørende for en effektiv gennemførelse af den reformerede ramme.

2.2. Forordningsforslag om ændring af forordning (EU) nr. 472/2013

2.2.1. Som anført i punkt 1.4 glæder ECB sig over præciseringerne vedrørende de foreslåede ændringer af forordning (EU) nr. 472/2013. Ifølge 8. betragtning bør en medlemsstat i euroområdet, der modtager forebyggende finansiel bistand fra en eller flere andre medlemsstater eller tredjelande, den europæiske finansielle stabiliseringsmekanisme, ESM eller en anden relevant international finansiel institution såsom Den Internationale Valutafond, som kræver vedtagelse af nye politiske foranstaltninger, være underlagt skærpet overvågning, herunder hvis den finansielle bistand endnu ikke er udnyttet. Det præciseres også i betragtningen, at sådanne nye politiske foranstaltninger er

([5]) Jf. de generelle bemærkninger i Den Europæiske Centralbanks udtalelse CON/2023/20 af 5. juli 2023 ECB's udtalelse om et forslag til en reform af rammen for økonomisk styring i EU (EUT C 290 af 18.8.2023, s. 17). Alle ECB's udtalelser offentliggøres i EUR-Lex.

([6]) Jf. 8. betragtning i forordningsforslaget om ændring af forordning (EU) nr. 472/2013.

påkrævede under ESM's skærpede betingelser, og at en medlemsstat, der som sådan modtager en sådan finansiel bistand på et forebyggende grundlag, bør være underlagt skærpet overvågning. Endelig præciseres det i betragtning 8, at med hensyn til nye ESM-instrumenter for forebyggende finansiel bistand bør Kommissionen konkret vurdere, om der rent faktisk er knyttet sådanne nye politiske foranstaltninger til det nye instrument, der anvendes i det pågældende tilfælde, og om en medlemsstats modtagelse af en sådan finansiel bistand berettiger anvendelsen af skærpet overvågning.

2.2.2. Som ligeledes anført i afsnit 1.4 glæder ECB sig over den foreslåede indsættelse i artikel 14 i forordning (EU) nr. 472/2013 af en bestemmelse, der præciserer formålet med og omfanget af overvågningen efter programgennemførelsen som overvågning og vurdering af a) den pågældende medlemsstats kapacitet til at tilbagebetale den modtagne finansielle støtte under hensyntagen til dens økonomiske, budgetmæssige og finansielle situation, b) gennemførelsen af eventuelle reformer i det makroøkonomiske tilpasningsprogram eller de betingelser, der ligger til grund for den modtagne forebyggende finansielle bistand og c) behovet for korrigerende foranstaltninger for at mindske risiciene for, at den pågældende medlemsstat tilbagebetaler den modtagne finansielle støtte ([7]). Kommissionens kontrolbesøg og meddelelse af den deraf følgende vurdering til det kompetente udvalg i Europa-Parlamentet, til Det Økonomiske og Finansielle Udvalg og til parlamentet i den pågældende medlemsstat skal fortsat finde sted i samarbejde med ECB og som hovedregel hver sjette måned.

2.2.3. ECB glæder sig også over den foreslåede indsættelse af en anden ny bestemmelse i artikel 14 i forordning (EU) nr. 472/2013, der giver Kommissionen mulighed for at suspendere anvendelsen af overvågning efter programgennemførelsen fem år efter påbegyndelsen af dens anvendelse i en periode på fem år med forbehold af en specifik vurdering, som Kommissionen kan foretage af den pågældende medlemsstats kapacitet til at tilbagebetale den modtagne finansielle støtte, og for hvilken Kommissionen skal tage hensyn til visse omstændigheder, der er fastsat i den foreslåede nye bestemmelse ([8]). ECB bemærker, at den ikke forventes at samarbejde med Kommissionen i forbindelse med meddelelsen af dens vurdering eller afgørelsen om suspension af overvågningen efter programgennemførelsen. Relevante missioner skal dog gennemføres i samarbejde med ECB i lighed med missioner efter programgennemførelsen.

2.2.4. Rådets forordning (EU) nr. 1024/2013 ([9]) (herefter »SSM-forordningen«) var endnu ikke blevet vedtaget på tidspunktet for offentliggørelsen af Kommissionens forslag, som førte til vedtagelsen af forordning (EU) nr. 472/2013. Desuden ([10]) blev ECB's udtalelse om dette forslag fra Kommissionen vedtaget den 7. marts 2012 i god tid inden færdiggørelsen af SSM-forordningen, og inden ECB overtog de opgaver, som den var blevet overdraget ved SSM-forordningen, den 4. november 2014. ECB glæder sig over den udtrykkelige henvisning i forordningsforslaget til samspillet mellem SSM-forordningen på den ene side og ECB's rolle som tilsynsmyndighed og de relevante kompetente nationale myndigheders rolle inden for skærpet overvågning ([11]) i henhold til artikel 3, stk. 3, i forordning (EU) nr. 472/2013 på den anden side.

2.3. *Forordningsforslag om ændring af forordning (EU) nr. 332/2002*

2.3.1. ECB glæder sig over forordningsforslaget om ændring af forordning (EF) nr. 332/2002, som har til formål at forenkle finansieringsordningerne for betalingsbalancemekanismen til fordel for medlemsstater uden for euroområdet og øge dens effektivitet og omkostningseffektivitet.

([7]) Jf. forordningsforslagets artikel 1, nr. 9), litra b), i ændringsforslagene til forordning (EU) nr. 472/2013, hvorved der indsættes en ny artikel 14, nr. 1a) i forordning (EU) nr. 472/2013.

([8]) Jf. forordningsforslagets artikel 1, nr. 9), litra d), i ændringsforslagene til forordning (EU) nr. 472/2013, hvorved der indsættes en ny artikel 14, nr. 2a) i forordning (EU) nr. 472/2013.

([9]) Rådets forordning (EU) nr. 1024/2013 af 15. oktober 2013 om overdragelse af specifikke opgaver til Den Europæiske Centralbank i forbindelse med politikker vedrørende tilsyn med kreditinstitutter (EUT L 287 af 29.10.2013, s. 63, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1024/oj).

([10]) Jf. Den Europæiske Centralbanks udtalelse CON/2012/18 af 7. marts 2012 om en styrkelse af den økonomiske styring i euroområdet (EUT C 141 af 17.5.2012, s. 7).

([11]) ECB bemærker, at artikel 7, stk. 4, (programovervågning) og artikel 14, stk. 2, (overvågning efter programgennemførelsen) i forordning (EU) nr. 472/2013, efter ændring ved forordningsforslaget om ændring af forordning (EU) nr. 472/2013, ville krydshenvise til artikel 3, stk. 3.

2.3.2. EU-facilitetens finansieringsmetode er i øjeblikket baseret på back-to-back-finansiering, i henhold til hvilken Kommissionen gennemfører markedstransaktioner baseret på kravene i hver specifik udlånssituation. Det betyder, at hver lånetransaktion fra Kommissionens side er direkte knyttet til et udbetalingsbehov. Forordningsforslaget om ændring af forordning (EF) nr. 332/2002 ændrer facilitetens finansieringsmetode i retning af en diversificeret finansieringsstrategi og bringer den i overensstemmelse med Kommissionens fælles diversificerede finansieringsstrategi, der i øjeblikket anvendes.

Udfærdiget i Frankfurt am Main, den 18. november 2025.

Christine LAGARDE
Formand for ECB